Parlament Ewropew
2024-2029

Kumitat għall-Affarijiet Barranin

2025/2019(INI)

10.2.2025

ABBOZZ TA' RAPPORT

dwar ir-rapporti tal-Kummissjoni tal-2023 u l-2024 dwar il-Kosovo
(2025/2019(INI))

Kumitat għall-Affarijiet Barranin

Rapporteur: Riho Terras

PR_INI

WERREJ

Paġna

MOTION FOR A EUROPEAN PARLIAMENT RESOLUTION.....3

EXPLANATORY STATEMENT 9

ANNESS: ENTITAJIET JEW PERSUNI LI R-RAPPORTEUR IRĊIEVA KONTRIBUT MINGĦANDHOM.....10

MOZZJONI GĦAL RIŻOLUZZJONI TAL-PARLAMENT EWROPEW

dwar ir-rapporti tal-Kummissjoni tal-2023 u l-2024 dwar il-Kosovo
(2025/2019(INI))

Il-Parlament Ewropew,

– wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni bejn l-Unjoni Ewropea u l-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika, minn naħa, u l-Kosovo, min-naħa l-oħra[1], li daħal fis-seħħ fl-1 ta' April 2016,

– wara li kkunsidra l-applikazzjoni tal-Kosovo għall-adeżjoni mal-Unjoni Ewropea tal-15 ta' Diċembru 2022,

– wara li kkunsidra l-applikazzjoni tal-Kosovo biex isir membru tal-Kunsill tal-Ewropa tat-12 ta' Mejju 2022,

– wara li kkunsidra l-ftehim qafas bejn l-Unjoni Ewropea u l-Kosovo dwar il-prinċipji ġenerali għall-parteċipazzjoni tal-Kosovo fi programmi tal-Unjoni[2], fis-seħħ mill-1 ta' Awwissu 2017,

– wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2021/1529 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Settembru 2021 li jistabbilixxi l-Istrument għall-assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III)[3],

– wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2024/1449 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Mejju 2024 dwar l-istabbiliment tal-Faċilità għar-Riforma u t-Tkabbir għall-Balkani tal-Punent[4],

– wara li kkunsidra l-konklużjonijiet tal-Presidenza tal-laqgħa tal-Kunsill Ewropew f'Tessalonika tad-19 u l-20 ta' Ġunju 2003,

– wara li kkunsidra d-dikjarazzjonijiet tas-Summits bejn l-UE u l-Balkani tal-Punent tat-13 ta' Diċembru 2023 u tat-18 ta' Diċembru 2024, li t-tnejn saru fi Brussell,

– wara li kkunsidra l-Proċess ta' Berlin varat fit-28 ta' Awwissu 2014,

– wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-5 ta' Frar 2020 intitolata "It-titjib tal-proċess tal-adeżjoni – Perspettiva kredibbli tal-UE għall-Balkani tal-Punent" (COM(2020)0057),

– wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-6 ta' Ottubru 2020 intitolata "Pjan Ekonomiku u ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent" (COM(2020)0641),

[1] ĠU L 71, 16.3.2016, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.
[2] ĠU L 195, 27.7.2017, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/1388/oj.
[3] ĠU L 330, 20.9.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
[4] ĠU L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-8 ta' Novembru 2023 intitolata "Komunikazzjoni tal-2023 dwar il-Politika tat-Tkabbir tal-UE" (COM(2023)0690), akkumpanjata mid-dokument ta' ħidma tal-persunal tal-Kummissjoni intitolat "Kosovo 2023 Report" (Rapport 2023 dwar il-Kosovo) (SWD(2023)0692),

– wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tas-8 ta' Novembru 2023 intitolat "Pjan Ekonomiku u ta' Investiment għall-Balkani tal-Punent" (COM(2023)0691),

– wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-20 ta' Marzu 2024 dwar ir-riformi ta' qabel it-tkabbir u r-rieżami tal-politika (COM(2024)0146),

– wara li kkunsidra l-komunikazzjoni tal-Kummissjoni tat-30 ta' Ottubru 2024 intitolata "Komunikazzjoni tal-2024 dwar il-Politika tat-Tkabbir tal-UE" (COM(2024)0690), akkumpanjata mid-dokument ta' ħidma tal-persunal tal-Kummissjoni intitolat "Kosovo 2024 Report" (Rapport 2024 dwar il-Kosovo) (SWD(2024)0692),

– wara li kkunsidra l-ħarsa ġenerali tal-Kummissjoni u l-valutazzjonijiet tal-pajjiżi tal-31 ta' Mejju 2023 u tat-13 ta' Ġunju 2024 tal-programm ta' riforma ekonomika tal-Kosovo,

– wara li kkunsidra l-konklużjonijiet konġunti tad-Djalogu Ekonomiku u Finanzjarju bejn l-UE u l-Balkani tal-Punent u t-Turkija, adottati mill-Kunsill fis-16 ta' Mejju 2023 u l-konklużjonijiet konġunti tad-Djalogu Ekonomiku u Finanzjarju bejn l-UE u s-Sħab tal-Balkani tal-Punent, it-Turkija, il-Georgia, ir-Repubblika tal-Moldova u l-Ukrajna, adottati mill-Kunsill fl-14 ta' Mejju 2024,

– wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni 1244 tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU tal-10 ta' Ġunju 1999, l-opinjoni konsultattiva tal-Qorti Internazzjonali tal-Ġustizzja (QIĠ) tat-22 ta' Lulju 2010 dwar il-konformità mad-dritt internazzjonali tad-dikjarazzjoni unilaterali ta' indipendenza fir-rigward tal-Kosovo, u r-riżoluzzjoni 64/298 tal-Assemblea Ġenerali tan-NU tad-9 ta' Settembru 2010 li rrikonoxxiet il-kontenut tal-opinjoni tal-QIĠ u laqgħet id-disponibbiltà tal-UE li tiffaċilita d-djalogu bejn is-Serbja u l-Kosovo,

– wara li kkunsidra l-ewwel ftehim dwar il-prinċipji li jirregolaw in-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet bejn il-gvernijiet tas-Serbja u tal-Kosovo tad-19 ta' April 2013, u l-ftehimiet tal-25 ta' Awwissu 2015, u d-djalogu ffaċilitat mill-UE li għadu għaddej għan-normalizzazzjoni tar-relazzjonijiet,

– wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Brussell tas-27 ta' Frar 2023 u l-Ftehim ta' Ohrid tat-18 ta' Marzu 2023 u l-Anness ta' Implimentazzjoni tiegħu,

– wara li kkunsidra d-Deċiżjoni tal-Kunsill (PESK) 2023/1095 tal-5 ta' Ġunju 2023 li temenda l-Azzjoni Konġunta 2008/124/PESK dwar il-Missjoni tal-Unjoni Ewropea għall-Istat tad-Dritt fil-Kosovo (EULEX Kosovo)[5], li estendiet il-mandat tal-missjoni sal-14 ta' Ġunju 2025,

– wara li kkunsidra r-Regolament (UE) 2023/850 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill

[5] ĠU L 146/22, 6.6.2023, p.22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1095/oj.

tad-19 ta' April 2023 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 2018/1806 li jelenka l-pajjiżi terzi li ċ-ċittadini tagħhom għandhom ikollhom viża fil-pussess tagħhom meta jaqsmu l-fruntieri esterni u dawk li ċ-ċittadini tagħhom huma eżenti minn dik il-ħtieġa (Kosovo)[6],

– wara li kkunsidra r-rapport finali tal-Missjoni ta' Osservazzjoni Elettorali tal-Unjoni Ewropea dwar l-elezzjonijiet muniċipali tal-2021 fil-Kosovo,

– wara li kkunsidra r-raba' laqgħa tal-Kunsill ta' Stabbilizzazzjoni u ta' Assoċjazzjoni bejn l-Unjoni Ewropea u l-Kosovo, li saret fi Brussell fis-7 ta' Diċembru 2021,

– wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-Kosovo,

– wara li kkunsidra r-rakkomandazzjonijiet adottati fit-12-il laqgħa tal-Kumitat Parlamentari ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni UE-Kosovo, li saret fit-9 ta' Diċembru 2024,

– wara li kkunsidra l-Indiċi dwar il-Perċezzjoni tal-Korruzzjoni tal-2023 minn Transparency International,

– wara li kkunsidra l-Artikolu 55 tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,

– wara li kkunsidra r-rapport tal-Kumitat għall-Affarijiet Barranin (A10-0000/2025),

A. billi l-politika tat-tkabbir hija waħda mill-aktar strumenti effettivi tal-politika barranija tal-UE u waħda mill-aktar politiki ta' suċċess biex jiġu inċentivati u mħeġġa riformi fundamentali;

B. billi d-demokrazija u l-istat tad-dritt huma l-valuri fundamentali li fuqhom hija msejsa l-UE;

C. billi kull pajjiż tat-tkabbir huwa ġġudikat fuq il-bażi tal-merti tiegħu u billi l-implimentazzjoni tar-riformi neċessarji tiddetermina l-kalendarju u l-progress tal-adeżjoni;

D. billi l-UE hija l-akbar fornitur ta' appoġġ finanzjarju lill-Kosovo;

Impenn favur l-adeżjoni mal-UE

1. Ifaħħar l-impenn tal-Kosovo favur l-adeżjoni mal-UE, li jirrifletti għażla ġeopolitika strateġika ċara, u l-appoġġ qawwi taċ-ċittadini tiegħu għall-perkors Ewropew tal-Kosovo;

2. Itenni t-twemmin sod tiegħu li l-futur tal-Kosovo jinsab fl-UE u li l-isforzi kollha biex il-Kosovo joħroġ miz-zona griża huma fl-interess tal-poplu kemm tal-Kosovo kif ukoll tal-UE, speċjalment fil-kuntest tal-kompetizzjoni dejjem tikber ma' reġimi awtoritarji;

3. Jappoġġja l-applikazzjoni tal-Kosovo għal sħubija fl-UE; jistieden lill-Istati Membri li għadhom ma rrikonoxxewx l-indipendenza tal-Kosovo biex jagħmlu dan mill-aktar fis

[6] ĠU L 110, 25.4.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/850/oj.

possibbli.

4. Jilqa’ l-liberalizzazzjoni tal-viża, li ntlaħaq qbil dwarha f’Diċembru 2022 u li ilha fis-seħħ mill-1 ta’ Jannar 2024, bħala riżultat tanġibbli tar-relazzjonijiet dejjem eqreb tal-Kosovo mal-UE;

5. Jinnota l-progress tanġibbli fl-oqsma tal-ġustizzja, il-libertà u s-sigurtà, il-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata u ekonomija orjentata lejn is-suq li tiffunzjona; jiddispjaċih li l-progress fil-qasam tal-istat tad-dritt għadu limitat;

6. Ifaħħar l-allinjament kontinwu tal-Kosovo mal-politika barranija u ta’ sigurtà tal-UE, b’mod partikolari l-kundanna soda tiegħu tal-gwerra ta’ aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna u l-implimentazzjoni tiegħu tal-miżuri restrittivi tal-UE kontra r-Russja u l-Belarussja;

7. Jappella għat-tneħħija immedjata tal-miżuri tal-UE kontra l-Kosovo, li m’għadhomx ġustifikati u jmorru kontra l-impenn ċar tal-Kosovo favur il-valuri Ewropej u l-allinjament mal-politiki tal-UE;

8. Itenni l-appoġġ tiegħu għall-applikazzjoni tal-Kosovo għas-sħubija fil-Kunsill tal-Ewropa u l-pjan tal-pajjiż li jissieħeb fil-programm tas-Sħubija għall-Paċi tan-NATO;

Id-demokrazija u l-istat tad-dritt

9. Jilqa’ l-progress importanti fl-indirizzar tal-biċċa l-kbira tar-rakkomandazzjonijiet tal-Missjoni ta’ Osservazzjoni Elettorali tal-UE (MOE tal-UE) u dwar il-preżentazzjoni ta’ liġi kunsenswali dwar l-elezzjonijiet ġenerali; jinnota li dan jipprovdi bażi adegwata għat-twettiq ta’ elezzjonijiet demokratiċi, f’konformità mal-istandards internazzjonali u reġjonali; jinnota li bi tweġiba għal stedina mill-President tal-Kosovo, l-Unjoni Ewropea bagħtet MOE tal-UE, li kienet tinkludi delegazzjoni ta’ osservaturi ta’ Membri tal-Parlament Ewropew, biex tosserva l-elezzjonijiet parlamentari fil-Kosovo fid-9 ta’ Frar 2025;

10. Jilqa’ l-adozzjoni tal-liġi dwar l-uffiċċju tal-prosekuzzjoni speċjali u l-progress fl-aġġudikazzjoni ta’ każijiet ta’ korruzzjoni, filwaqt li jenfasizza li r-riżultati għadhom affettwati minn restrizzjonijiet tar-riżorsi u nuqqas ta’ imparzjalità;

11. Jinnota bi tħassib li l-klassifikazzjoni tal-Kosovo fl-Indiċi dwar il-Perċezzjoni tal-Korruzzjoni għadha mhix sodisfaċenti; jenfasizza li l-kisba tal-fiduċja tan-nies tirrikjedi mhux biss riformi leġiżlattivi iżda wkoll riżultati viżibbli fl-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni u l-kundanna ta’ każijiet ta’ korruzzjoni;

12. Jesprimi tħassib serju dwar il-vulnerabbiltajiet sistemiċi fil-ġudikatura tal-Kosovo, b’mod partikolari fir-rigward tal-indipendenza tas-sistema ġudizzjarja u r-rispett għas-separazzjoni tas-setgħat; itenni t-tħassib tiegħu dwar id-dewmien fil-proċessi u l-kritika minn uffiċjali tal-gvern ta’ deċiżjonijiet ġudizzjarji f’każijiet individwali;

13. Jilqa’ l-parteċipazzjoni tas-Serbi tal-Kosovo fl-elezzjonijiet parlamentari u jħeġġeġ lir-rappreżentanti eletti tagħhom biex ikollhom rwol attiv fi ħdan il-qafas leġiżlattiv tal-Kosovo, b’appoġġ għall-futur prosperu tal-Kosovo;

14. Jinnota ż-żieda kostanti fl-akkużi u s-sentenzi tal-kriminalità organizzata iżda jenfasizza l-ħtieġa li s-servizzi tal-prosekuzzjoni u l-pulizija jsaħħu l-azzjoni konġunta tagħhom kontra l-gruppi u n-networks kriminali; jesprimi tħassib dwar l-isfidi tas-sigurtà fit-Tramuntana tal-Kosovo, b'mod partikolari wara l-attakk ta' Banjska/Banjskë f'Settembru 2023, li kien jeħtieġ riżorsi sinifikanti tal-pulizija;

15. Jafferma mill-ġdid l-impenn tiegħu li jżomm u jsaħħaħ il-kooperazzjoni tiegħu mal-Assemblea tal-Kosovo u l-membri tagħha b'appoġġ għall-proċessi demokratiċi relatati mat-triq Ewropea tal-Kosovo billi juża l-għodod u l-inizjattivi eżistenti tal-Parlament ta' appoġġ għad-demokrazija; jemmen li din is-sħubija tista' tingħata ħajja ġdida u tissaħħaħ aktar wara l-elezzjonijiet li saru fid-9 ta' Frar 2025;

16. Jikkundanna l-inċidenti serji ta' sigurtà fit-Tramuntana tal-Kosovo lejn tmiem Novembru 2024, bl-aktar att gravi jseħħ qrib il-villaġġ ta' Vragë f'Zubin Potok, fejn l-apparat splussiv għamel ħsara lill-kanal ewlieni tas-sistema Ibër Lepenc; jesprimi l-appoġġ tiegħu għall-istituzzjonijiet tal-Kosovo fit-twettiq ta' investigazzjoni sħiħa ta' dawn l-azzjonijiet kriminali sabiex l-awturi tar-reati jkunu jistgħu jitressqu quddiem il-ġustizzja;

Libertajiet fundamentali u drittijiet tal-bniedem

17. Jinnota li l-Kosovo għandu l-istruttura istituzzjonali meħtieġa għall-promozzjoni u għall-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem; jenfasizza, madankollu, li l-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem għadha dgħajfa minħabba riżorsi umani u finanzjarji limitati;

18. Jieħu nota tal-ambjent pluralistiku tal-media tal-Kosovo u jissottolinja r-rwol tal-Kummissjoni Indipendenti tal-Media, li l-awtonomija tagħha fit-teħid tad-deċiżjonijiet jeħtieġ li tiġi żgurata b'mod strett; jitlob li jkun hemm aktar trasparenza dwar is-sjieda tal-media bil-għan li jissaħħu l-indipendenza u l-pluraliżmu tal-media;

19. Jesprimi tħassib serju dwar iż-żieda sinifikanti fl-attakki kontra l-ġurnalisti u l-kawżi strateġiċi kontra l-parteċipazzjoni pubblika (każijiet SLAPP);

Rikonċiljazzjoni u relazzjonijiet tajbin ta' viċinat

20. Ifaħħar l-impenn tal-Kosovo f'għadd ta' inizjattivi ta' kooperazzjoni reġjonali u jħeġġu jżid l-isforzi ta' rikonċiljazzjoni tiegħu u jfittex soluzzjonijiet għal tilwim tal-passat;

21. Itenni l-appoġġ sħiħ tiegħu għad-djalogu ffaċilitat mill-UE u jilqa' l-ħatra ta' Peter Sørensen bħala r-Rappreżentant Speċjali tal-UE għad-Djalogu bejn Belgrad u Pristina;

22. Itenni l-importanza ta' impenn kostruttiv min-naħa tal-awtoritajiet tal-Kosovo kif ukoll tas-Serbja sabiex jintlaħaq ftehim komprensiv ta' normalizzazzjoni legalment vinkolanti; jistieden kemm lill-Kosovo kif ukoll lis-Serbja jevitaw azzjonijiet unilaterali li jistgħu jeskalaw it-tensjonijiet; jitlob li l-ftehimiet rilevanti kollha tal-passat jiġu rispettati u implimentati bis-sħiħ, inkluż l-istabbiliment tal-Assoċjazzjoni/il-Komunità tal-Muniċipalitajiet b'Maġġoranza Serba; jistieden lill-partijiet fin-negozjati jerġgħu jistabbilixxu l-funzjonament sħiħ tal-istituzzjonijiet kollha tal-Kosovo;

23. Jistenna li l-Kosovo u s-Serbja jikkooperaw bis-sħiħ u jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa

biex malajr jaqbdu u jressqu quddiem il-ġustizzja l-awturi tal-attakk terroristiku tal-2023 f'Banjska. jiddeplora l-fatt li s-Serbja għadha ma ressqitx lill-ħatja quddiem il-qorti, b'mod partikolari lil Milan Radoičić, il-Viċi President ta' Srpska Lista; itenni li l-awturi tal-attakk terroristiku f'Zubin Potok iridu wkoll jinżammu responsabbli u jridu jiffaċċjaw il-ġustizzja mingħajr dewmien;

24. Jistieden lill-Viċi President tal-Kummissjoni / Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà u lill-Kummissjoni jieħdu rwol aktar proattiv fit-tmexxija tal-proċess ta' djalogu; jappella għal rwol imsaħħaħ għall-Parlament Ewropew fl-iffaċilitar tad-djalogu;

25. Jikkundanna l-azzjonijiet kollha li jipperikolaw l-istabbiltà u jipperikolaw il-proċess ta' rikonċiljazzjoni, inklużi t-tensjonijiet fit-Tramuntana tal-Kosovo; jenfasizza li ż-żewġ naħat iridu jimplimentaw bis-sħiħ il-ftehimiet kollha milħuqa u jevitaw azzjonijiet unilaterali li jistgħu jeskalaw it-tensjonijiet; jistieden lill-pulizija tal-Kosovo tiżgura li huma jirrispettaw bis-sħiħ ir-rekwiżiti kollha tal-istat tad-dritt u tad-drittijiet tal-bniedem, u tiżgura li tiġi skjerata forza rappreżentattiva etnika, f'konformità sħiħa mar-rekwiżiti legali, fit-Tramuntana tal-Kosovo; ifakkar fir-responsabbiltà kondiviża tal-poplu kollu fil-Kosovo li jiddefendi l-paċi u l-istat tad-dritt;

Riformi soċjoekonomiċi

26. Jilqa' l-impenn attiv tal-Kosovo fl-implimentazzjoni tal-pjan il-ġdid ta' tkabbir għall-Balkani tal-Punent, li għandu l-għan li japprofondixxi r-riformi relatati mal-UE u jnaqqas id-distakk soċjoekonomiku bejn l-Istati Membri tal-UE u l-pajjiżi tal-Balkani tal-Punent;

27. Jilqa' l-progress miksub mill-Kosovo fl-iżvilupp ta' ekonomija tas-suq li tiffunzjona u jħeġġeġ lill-Kosovo jimplimenta r-riformi strutturali meħtieġa biex jindirizza l-isfidi fiskali;

28. Jinnota l-progress limitat tal-Kosovo fit-trasformazzjoni diġitali tas-servizzi pubbliċi; jenfasizza l-ħtieġa li jallinja ruħu mal-leġiżlazzjoni diġitali tal-UE;

29. Iħeġġeġ lill-Gvern tal-Kosovo jiżgura aċċess aħjar għas-servizzi tas-saħħa; jinnota li n-nefqa fuq il-kura tas-saħħa tibqa' t-tieni l-aktar baxxa fir-reġjun;

L-enerġija, l-ambjent, l-iżvilupp sostenibbli u l-konnettività

30. Jinnota li l-Kosovo għamel xi progress fis-sigurtà tal-provvista tal-enerġija iżda għadu jiddependi ħafna fuq impjanti tal-enerġija qodma u li jniġġsu ħafna, li joħolqu riskji serji għas-saħħa u għall-ambjent; jinnota li l-Kosovo jeħtieġ li jiżgura l-implimentazzjoni effiċjenti fil-ħin tal-programm tal-enerġija tiegħu għall-2022-2025 biex jilħaq il-miri ambizzjużi tiegħu;

31. Iħeġġeġ lill-Kosovo jtejjeb il-konformità mal-limiti massimi tal-emissjonijiet, itejjeb l-integrazzjoni tal-kunsiderazzjonijiet ambjentali fil-politiki settorjali u jadotta l-miżuri meħtieġa għall-kontroll tat-tniġġis u l-ġestjoni tal-iskart, f'konformità mal-istandards internazzjonali;

°

° °

32. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex tgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-President tal-Kunsill Ewropew, lill-Kummissjoni, lill-Viċi President tal-Kummissjoni / ir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, lill-gvernijiet u lill-parlamenti tal-Istati Membri, u lill-President, lill-Gvern u lill-Assemblea Nazzjonali tal-Kosovo.

NOTA SPJEGATTIVA

Il-Parlament Ewropew qed isegwi mill-qrib l-iżviluppi politiċi u soċjoekonomiċi fil-Kosovo, u jippreżenta r-rapport tiegħu wara r-rapport ta' progress tal-Kummissjoni Ewropea dwar il-Kosovo. Wara l-aħħar rapport adottat fl-2023, il-Parlament Ewropew se jerġa' lura għat-tradizzjoni tiegħu ta' rapporti annwali, li ma kienx possibbli fl-2024 minħabba l-elezzjonijiet tal-Parlament Ewropew u l-formazzjoni tal-Kummissjoni l-ġdida.

Fil-qosor, matul l-2023 u l-2024, il-Kosovo għamel passi notevoli fir-riformi elettorali, ir-reżiljenza ekonomika, u l-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali. Madankollu, għad hemm sfidi fir-riforma ġudizzjarja, il-libertà tal-media, l-effiċjenza tal-amministrazzjoni pubblika, u d-diġitalizzazzjoni tas-servizzi pubbliċi. L-impenn kontinwu għal riformi komprensivi u governanza inklużiva huwa essenzjali għall-avvanz tal-Kosovo fi triqtu lejn l-integrazzjoni Ewropea.

Bosta mill-isfidi tal-Kosovo huma problemi ta' legat, li s-soluzzjoni għalihom titlob l-involviment tar-reġjun kollu fil-proċess usa' ta' integrazzjoni tal-Unjoni Ewropea. Id-Djalogu bejn Belgrad u Pristina, li tnieda biex jinstab kompromess aċċettabbli għall-partijiet, sfortunatament ma ssarrafx fir-riżultati mistennija. Il-Kummissjoni Ewropea l-ġdida, kif ukoll il-Parlament Ewropew u l-Istati Membri, iridu ċertament jagħmlu dak kollu li jistgħu biex jiżguraw li d-djalogu bejn Pristina u Belgrad ikompli b'rieda mġedda. Il-ħatra tar-Rappreżentant Speċjali l-ġdid, Peter Sörensen, hija għalhekk milqugħa tajjeb ħafna.

It-tkabbir tal-Unjoni Ewropea kien wieħed mill-aktar stejjer importanti ta' suċċess tal-UE u jrid jibqa' għaddej. L-għan ġeopolitiku usa' tat-tkabbir huwa li jitneħħew l-hekk imsejħa żoni griżi mill-mappa tal-Ewropa. Il-bidliet sinifikanti li seħħew fil-kuntest tal-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna jridu jsaħħu r-rieda tal-Unjoni Ewropea li tikkonfronta atturi globali awtoritarji kompetituri. Kemm ir-Russja kif ukoll iċ-Ċina wrew li għandhom interessi ċari ħafna fil-Balkani tal-Punent.

B'dan ir-rapport, ir-Rapporteur jixtieq jipprovdi ħarsa ġenerali u l-valutazzjoni tal-Parlament Ewropew tal-aktar kisbiet u sfidi importanti li l-Kosovo qed jiffaċċja llum u fil-futur qrib. Ċertament mhuwiex possibbli li jiġu koperti l-oqsma u l-isfidi problematiċi kollha f'dan ir-rapport. Wieħed mill-prerekwiżiti importanti għat-tħejjija ta' dan ir-rapport kien l-opportunità li wieħed iżur il-Kosovo matul missjoni ta' ġbir ta' informazzjoni u jiltaqa' ma' uffiċjali tal-gvern, mexxejja tal-oppożizzjoni u rappreżentanti tas-soċjetà ċivili. It-tħejjija ta' dan ir-rapport involviet skambji utli ħafna mar-rappreżentanti ta' diversi istituzzjonijiet tal-Unjoni Ewropea u organizzazzjonijiet internazzjonali, li għalihom ir-Rapporteur huwa grat ħafna.

ANNESS: ENTITAJIET JEW PERSUNI LI R-RAPPORTEUR IRĊIEVA KONTRIBUT MINGĦANDHOM

F'konformità mal-Artikolu 8 tal-Anness I tar-Regoli ta' Proċedura, ir-Rapporteur jiddikjara li rċieva kontribut mill-entitajiet jew il-persuni li ġejjin fit-tħejjija tal-abbozz ta' rapport:

Entità u/jew persuna
European External Action Service (EEAS)

Il-lista ta' hawn fuq hija mfassla taħt ir-responsabbiltà esklużiva tar-Rapporteur.